

Statusbeskrivelse til Region Syddanmark vedr. Klinisk Etisk Udvalg på Sygehus Lillebælt

Baggrund

Region Syddanmarks regionsråd og sundhedsudvalg har anmodet regionens sygehusenheder om at danne klinisk etiske komitéer. Dette har ligeledes været drøftet i sygehusledelseskredsen, hvorefter de enkelte sygehusenheder har foranstaltet oprettelsen af komitéerne. Det skal i den forbindelse bemærkes, at Sygehus Lillebælt anvender betegnelsen "Udvalg" i stedet for komité. Klinisk Etisk Udvalg drøfter overordnede klinisk etiske dilemmaer og yder sparring i forbindelse med konkrete klinisk etiske problemstillinger. Udvalgets arbejde (i form af udtalelser og sparring) fratager dog ikke den enkelte afdeling egen handlekraft, handlefrihed eller ansvar.

Det er aftalt i sygehusledelseskredsen, at arbejdet i de klinisk etiske komitéer gøres til genstand for en gensidig udveksling af erfaringer på tværs af sygehusene. Sygehusene skal derfor hver især udarbejde en kort status for arbejdet i komitéerne, som så drøftes med henblik på senere at blive forelagt regionsrådet.

Klinisk Etisk Udvalg – Opgaver og sammensætning

Formålet med Klinisk Etisk Udvalg er at tilstræbe, at patienter og pårørende får det bedst mulige møde med Sygehus Lillebælt ved at understøtte og sætte fokus på etik på sygehusets matrikler. I udvalgets overvejelser i forbindelse med dette arbejde søges således både patienter, pårørende og fagprofessionelles perspektiv inddraget.

Udvalget analyserer klinisk etiske dilemmaer med fokus på dagligdagen og det patientære arbejde. Sygehusets afdelinger kan efterspørge udvalgets bistand og sparring både i forhold til konkrete dilemmaer og for så vidt angår mere generelle problemstillinger af etisk karakter. Udvalget kan efter behov tage et større etisk tema op til særskilt behandling med henblik på en fælles holdning på et givent område.

Udvalget mødes minimum to gange årligt med mulighed for ad hoc møder, såfremt der på baggrund af en konkret henvendelse til udvalget og efter formandens vurdering er behov herfor.

Udvalget har følgende medlemmer:

- Lisa Seest Nielsen (formand), Overlæge på Anæstesi- og Intensivafdelingen på Kolding Sygehus
- Helle Adolfsen, Sygeplejefaglig direktør
- Anne Uller, Kvindesygdomme og fødsler på Kolding Sygehus
- Poul Clausen, Afdelingssygeplejerske på Organkirurgisk Afdeling på Vejle Sygehus
- Marija Kristina Novosel, Afdelingslæge på Medicinsk Afdeling på Vejle Sygehus
- Anne Uller, Chefjordemoder Gynækologisk/Obstetrisk Afdeling på Kolding Sygehus
- Birgit Fur, Sygehuspræst på Kolding Sygehus

- Inge Pilegaard Thomsen, Sygehuspræst på Vejle Sygehus
- Lars Henrik Jensen, Overlæge på Onkologisk Afdeling på Vejle Sygehus
- Pia Yousfi, Kvalitetsansvarlig sygeplejerske på Hjertemedicinsk Afdeling på Vejle Sygehus
- Hanne Heebøll (sekretær), Direktionsassistent

Klinisk Etisk Udvalg sekretariatsbetjenes af Direktionssekretariatet og refererer til Rådet for Kvalitet og Patientsikkerhed på Sygehus Lillebælt, hvad angår faglige områder, mens det med hensyn til udpegning af medlemmer refererer til Sygehus Lillebælts direktion.

Medlemmerne repræsenterer forskellige faggrupper fra forskellige afdelinger fordelt på forskellige matrikler, og det anses som en stor styrke. Det giver en god forståelse for hele sygehusets organisation og de etiske dilemmaer, som de ansatte kan stå med i det daglige arbejde.

Arbejdet i 2017

Staff meetings

På baggrund af drøftelser i udvalget i 2016 har Klinisk Etisk Udvalg valgt at præsentere udvalget på tre *staff meetings* for henholdsvis læger og sygeplejersker – dels med henblik på at informere om udvalgets arbejde og muligheden for at bringe etiske dilemmaer til drøftelse – dels med henblik på at orientere om nye regler ift. livstestamente, behandlingstestamente og fremtidsfuldmægtige. Temaet blev desuden belyst med oplæg om håndtering af døende patienter og deres pårørende set fra henholdsvis et lægefagligt perspektiv og fra sygehuspræstens perspektiv.

Dagsorden for staff meetings:

Lisa Seest - overlæge: Hvad laver man i klinisk etisk udvalg?

Nye regler for området omkring liv og død, livstestamente, behandlingstestamente, loven om fremtidsfuldmægtige

Lars Henrik Jensen - overlæge: Advance care planning og den nødvendige samtale

Birgit Fur/Inge Pilegaard - sygehuspræst: Kan vi lave en fællesnævner for, hvordan vi håndterer mennesker, der er døende? Og hvordan hjælper vi de pårørende bedst? Er der ting omkring døden og den døende, som er meget vigtige at huske og tænke på/foreslå? Er der noget, vi kan gøre for alle at blive gode til at være i situationen?

Temadag

I august deltog Klinisk Etisk Udvalg i temadagen *Identificering og håndtering af etiske dilemmaer i klinisk praksis* – arrangeret af Psykiatrien i Region Syddanmark. På temadagen behandlede Jakob Birkler, filosof, forfatter, debattør, foredragsholder og medlem af Det Etske Råd, følgende temaer: *Svære etiske situationer præger ofte vores hverdag. Situationer, hvor der skal træffes nogle vanskelige valg, hvor man som person bliver sat på en hård prøve. Grundværdier såsom respekt, ansvar og professionalisme udfordres,*

hvor det jeg skal eller bør gøre ikke hænger sammen med det jeg kan gøre. Fokus rettes mod forståelse af etikens egenart samt identificering og håndtering af det etiske dilemma i hverdagens arbejde.

Ordinære møder i Klinisk Etisk Udvalg

Udover ovennævnte tiltag har der været gennemført i alt to ordinære møder i 2017 – hhv. den 14. marts og den 6. september. På møderne har udvalget drøftet dilemmaer – bl.a. fra afdelingerne *Kvindesygdomme og fødsler* og *Neonatal*, og der er givet skriftlige tilbagemeldinger til dilemmastillerne.

Oversigt over og beskrivelse af de behandlede dilemmaer eftersendes, hvis det ønskes.

Regionalt samarbejde

I 2017 har Klinisk Etisk Udvalg på Sygehus Lillebælt bidraget til at opbygge et regionalt samarbejde mellem de klinisk etiske udvalg og komiteer i Syddanmark. Der har været afholdt ét møde i regionshuset i Vejle og to videomøder, og der er enighed om fortsat samarbejde.

I regionalt regi arbejdes der endvidere på at etablere et fælles undervisningsforløb for medlemmer i etiske udvalg/komiteer med temaet: Hvordan laver man etisk refleksion.

Endelig arbejdes der på at sikre en bedre og mere tydelig forankring ift. det regionale samarbejde mellem udvalg og komite i regionen – bl.a. med en fast kontaktperson i regionen.